

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1963

BRNO 1964

Zachraňovací výzkum na hradisku Leskouně u Olbramovic.

Jindra Nekvasil

Tab.10.

Těžba kamene v lomu, který se zařezává do kopce Leskouna, pokročila v roce 1963 již tak daleko, že zasáhla přímo prostor hradiska a zničila i část opevnění. Proto byl na hradisku podniknut zachraňovací a zjišťovací výzkum, aby byl alespoň na dvou ohrožených místech dokumentován val a aby průřezem kulturní vrstvy byly získány základní údaje o datování osídlení.

V obou průřezech valem jsme zjistili, že těleso opevnění mělo čelní stěnu složenou z nakupených balvanů a kamení. Předpokládanou kúlovou konstrukci čela jsme zjistili pouze v jednom místě. Podle kúlových jam v podloží, zuhelnatělých zbytků dřev a propálených vrstev v násypu valu jsme vypožorovali, že na vnitřní straně opevnění byla také dřevěná konstrukce, zakotvená v násypu valu. Také však se zdá, podle několikanásobného navrstvení zeminy v násypu, že opevnění mohlo být vybudováno v několika etapách. Vznik vnější hradby na Leskouně je možno předběžně datovat do doby velatického osídlení.

Sondu, sledující složení kulturní vrstvy, jsme položili uvnitř hradiska v délce 100 m v nejohroženějším místě, to jest na temeni Leskouna /kóta 386,9/. Vedli jsme ji od vnějšího valu na severozápadním příkrém svahu, přes náhorní plochu a po jihozápadním svahu přes prvý z terénních stupňů, kterými je tato strana vrchu členěna. Zjistili jsme, že již od samého valu vyplňuje prostory mezi skalami, vystupujícími nad povrch, kulturní vrstva v síle 30 - 50 cm. Na třech místech se objevily mezi skalním podložím plochy silně zvětřalé, štěrkovité horniny a zdá se, že byly v pravěku upraveny, snad i místy rozšířeny, odstraněním skalních výběžků a využity pro postavení obydlí, jak tomu nasvědčují kúlové jamky a žláby. Přesné datování předpokládaných objektů se prozatím nepodařilo, neboť v kulturní vrstvě jsou smíchány neolitické a eneolitické nálezy spolu s nálezy únětickými, věteřovskými, velatickými, podolskými a horákovskými.

Na prvním z terénních stupňů jsme zachytili zbytky vnitřního opevnění, které je již dnes na povrchu nezřetelné. Konstrukci hradby se nám nepodařilo zjistit; na vnější straně byly asi kúly, za nimi balvany a vnitřní strana byla již úplně rozrušená. Situace zde nebyla zcela vyjasněná, neboť pod destrukcí se objevil ještě žlábek, zahluobený do štěrku i do skály, který připomíná základ palisády, avšak nesleduje průběh valu. Zčásti do destrukce a ještě i do skály pod ní byla vyhloubena za valem jáma z období horákovské kultury /300 x 320 cm/. Obsahovala 12 závaží, přesleny, hliněné kotouče a byly v ní také stopy zuhelnatělé dřevěné konstrukce. Podle toho se můžeme domnívat, že jáma sloužila jako dílna na výrobu textilií.

Rettingsgrabung auf dem Burgwall Leskoun bei Olbramovice. Der Burgwall am Leskoun ist durch die Arbeiten im Steinbruch gefährdet. Bei der Grabung im Jahre 1963 wurde festgestellt, dass der Gipfel der Anhöhe im Neolithikum, Äneolithikum, in der Zeit der Uněticer-, Věteřover-, Velaticer-, Podoler- und Horakover Kultur besiedelt war. In zwei Walldurchschnitten wurde seine Konstruktion festgestellt und seine Entstehung in die Zeit der Velaticer Kultur datiert. Weiter

sind Überreste des inneren Walles untersucht worden und auf dem Gipfel zwischen den Felsen entdeckte man Stellen, die vielleicht für Pfostenbauten hergerichtet waren. In der einzigen abgedeckten Grube der Horákovcer-Kultur fanden wir Gewichte, Spinnwirteln und tönerner Spulen.

Sídlíštní nález mohylové kultury u Vel. Hostěrádek /okr. Břeclav/.

Jiří Říhový

Při hloubení silážní jámy v lesní trati "Skřípov" našli pracovníci lesní správy v hloubce 40-50 cm pod dnešním povrchem ve vrstvě černé humusovité hlíny velkou zásobnici středodunajské mohylové kultury. Byla vyplněna spálenou popelovitou hlínou s několika drobnějšími střepy dalších nádob a většími kusy zuhelnatělého dřeva na dně. Místo nálezů je téměř na dně hlubokého údolíčka v blízkosti známého mohylníku.

Siedlungsfund der Hügelgräberkultur bei Velké Hostěrádky /Bez. Vyškov/. Beim Eintiefen einer Silagegrube in der Waldflur "Skřípov" /in der Nähe des bekannten Hügelgräberfeldes/ fand man in der schwarzen Humusschicht ein umfangreiches Vorratsgefäß der donauländischen Hügelgräberkultur. Es war mit durchgebrannter Erde, mit einigen weiteren Scherben und Holzkohlestückchen ausgefüllt.

Druhý depot bronzových předmětů z Drslavic.

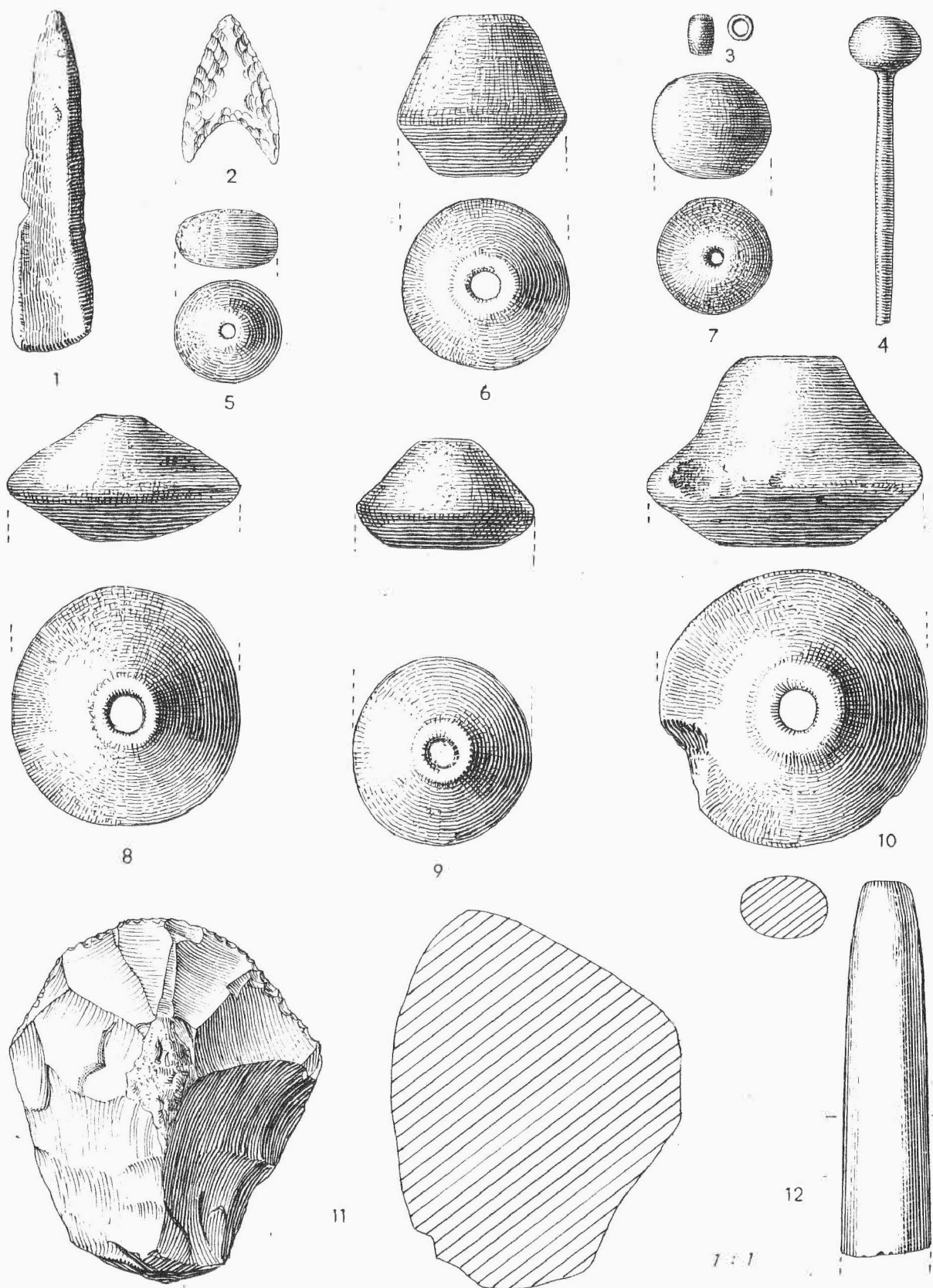
Jiří Pavelčík

Tab. 11-15.

Přibližně osm až deset metrů západně od místa nálezů známého skladu bronzových předmětů z Drslavic zachránil autor spolu s pracovníky muzea J.A. Komenckého v Uherském Brodě depot druhý. "nalezi" jej Anna Orlovská v listopadu 1962, když prohlubovala již existující krecht na řepu ve dvoře své usedlosti čp. 78. Nález zůstal nepovšimnut a upozornil na něj manžel nálezkyne až v dubnu 1963.

Lokalita sama se nachází na okraji nevýrazné druhé pravobřežní terasy řeky Olšavy, asi uprostřed vesnice při státní silnici č. 50 Brno-Trenčín. Podloží zde tvoří vata spraš. Překrytá je 85 cm mocným souvrstvím barevně blíž neodlišitelných dvou kulturních vrstev a ornice. Jak se nám podařilo zjistit, nacházel se sklad asi uprostřed jámy o rozměrech 250 x 110 cm ve hloubce 60 až 75 cm. Anipodrobný průzkum nepřinesl známky o nějakém objektu, v němž by byl depot uložen, a tak se tedy můžeme právem domnívat, že nádoba s předměty stála v prosté zemi. Při východním rohu krechtu zjištěná kulturní jáma náleží západnímu okraji rozsáhlého mladovolutového sídlíště, charakterizovaného keramikou s "notovými značkami".

Podle dnešního stavu výzkumu obsahoval sklad 438 kusů zlomků bronzových předmětů. Faktický počet předmětů v současné době, kdy není ještě dokončeno la-

Tab. 10. Oltramovice / okr. Znojmo /, hradisko Leskoun - Burgwall Leskoun. Nález z kulturní vrstvy: 1 kostěné šídlo, 2 pazourková šipka, 3 hliněný korálek, 4 bronzová jehlice, 5-10 přesleny, 11-12 kamenné nástroje.-Funde aus der Kulturschicht: 1 beinerne Ahle, 2 Pfeilspitze aus Feuerstein, 3 tönernen Koralle, 4 bronzene Nadel, 5-10 Spinnwirtel, 11-12 Steingeräte.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1963.

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Sady osvobození 19/23.
- Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.
- Redaktoři: PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
- Překlady: B. Tichý, C. Sc. a E. Tichá.
- Kresby: J. Jaša.
- Na titulní stránce: Rytina koně na koňském žeburu z jeskyně
Pekárny v Mor. Krasu.
- Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné.